

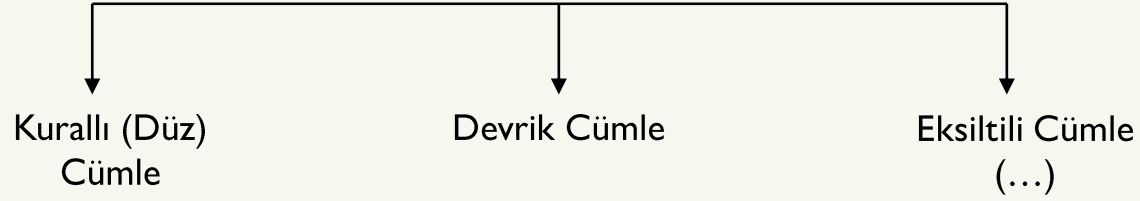
dersdeo

öğrenmenin en kolay yolu o!

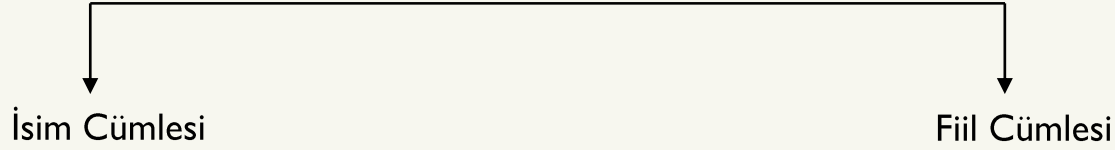
Türkçe

CÜMLE TÜRLERİ

A) Yüklemin Yerine Göre Cümleler

B) Yüklemin Türüne Göre Cümleler

UYARI: Yapım eki almış son haline bakılır.

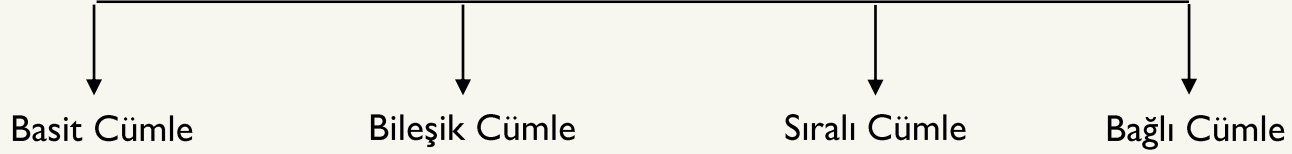
- Öğretmenin tek isteği, onlara bir şeyler öğretmekti.
Yüklem (İsim cümlesi)
- Yavaş yavaş öğreniyorum.
Yüklem
(Fiil cümlesi)

C) Anlamına Göre Cümleler

- Sigarayı günde bir pakete çıkardım. (kurallı – fiil – olumlu)
Yüklem
- Dün gece hiç uyumamışsın. (hem biçimce, hem anlamca olumsuz)
Yüklem
- Ne aradı ne sordu. (biçimce olumlu, anlamca olumsuz)
Yüklem Yüklem
- Gel de dışarı çıkma! (biçimce olumsuz, anlamca olumlu)

D) Yapısına Göre Cümleler

- Girişik bileşik
 - İç içe (kaynaşık)
 - Koşullu bileşik
 - ki'li bileşik
 - mi'li bileşik
- Bağımlı sıralı cümle
 - Bağımsız sıralı cümle

I) Basit Cümle

- ✓ Tek yüklemi olan, tek yargı bildiren cümlelerdir.
- Derslerine daima düzenli çalışıyor. (kurallı – fiil – olumlu – basit)
Yüklem
- Bulutlar uçar atlarının yelelerinde. (devrik – fiil – olumlu – basit)
Yüklem

2) Bileşik Cümle (Tek Yüklem)

a) Girişik Bileşik Cümle

✓ Fiilimsi bulunan cümledir.

- Bir çiçek istiyorum ben hiç solmayacak. (devrik – fiil – olumlu – bileşik)
Yüklem Sıfat fiil

b) İç İççe (Kaynaşmış) Bileşik Cümle

✓ Doğrudan aktarım cümlesidir.

- En kısa zamanda okulumuz açılacak, dedi. (kurallı – fiil – olumlu – bileşik)
Yüklem

c) Koşullu (Şartlı) Bileşik Cümle (-se)

- Güler yüzlü olsan seni severdim.
Yüklem
- (kurallı – fiil – olumlu – bileşik)

d) ki'li Bileşik Cümle

- Neşeli ol ki genç kalasın.

e) mi'li Bileşik Cümle

- Akşam oldu mu aklıma geliyorsun.

Koşul bildirdiği için bileşik
cümle kabul edilir.

3) Sıralı Cümle

- ✓ Birden çok cümlenin virgül veya noktalı virgülle bağlanmasıdır.

- Sınıfta anlaşılamadığı kimse yoktu (,) herkesle çok iyi geçiniyordu. (bağımsız sıralı cümle)
Yüklem Yüklem
- İhtiyar sinirlendi, etrafındakilere bağırmaya başladı. (öznesi ortak bağımlı sıralı cümle)
Özne Yüklem Yüklem

4) Bağlı Cümle

- ✓ Bağlaçla bağlanan sıralı cümlelerdir.
- Sana söylediklerim bir şakaydı ama her şakanın altında bir gerçek vardır, unutma.
Yüklem Yüklem

- Umudunu kaybeden, her şeyini kaybetmiştir. (kurallı – olumlu – fiil – bileşik)
Yüklem
- Umut, fakirin ekmeğidir. (kurallı – isim – olumlu – basit)
Yüklem